

מה עניין שמיטה אצל הר סיני

הרב דנה שרון

What has the matter of the Sabbatical year to do with Mount Sinai?

Rabbi Dana Sharon

פרשת בהר, ויקרא כה א-ז

וידבר יהוה אל משה בהר סיני לאמר:

דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת ליהוה:

שש שנים תזרע שדה ושש שנים תזמר כרמך ואספת את תבואתה:

ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שבת ליהוה שדה לא תזרע וכרמך לא תזמר:

את ספיח קצירך לא תקצור ואת ענבי נזירך לא תבצר שנת שבתון יהיה לארץ:

והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים עמך:

ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכל:

Parashat BeHar, Leviticus 25:1-25:7

יהוה spoke to Moses on Mount Sinai:

Speak to the Israelite people and say to them: When you enter the land that I assign to you, the land shall observe a sabbath of יהוה.

Six years you may sow your field and six years you may prune your vineyard and gather in the yield. But in the seventh year the land shall have a sabbath of complete rest, a sabbath of יהוה: you shall not sow your field or prune your vineyard.

You shall not reap the aftergrowth of your harvest or gather the grapes of your untrimmed vines; it shall be a year of complete rest for the land.

But you may eat whatever the land during its sabbath will produce—you, your male and female slaves, the hired and bound laborers who live with you, and your cattle and the beasts in your land may eat all its yield.

רש"י על ויקרא כה א

בהר סיני. מה ענין שמיטה אצל הר סיני? והלא כל המצוות נאמרו מסיני? אלא מה שמיטה נאמרו כללותיה ופרטותיה ודקדוקיה מסיני אף בלן נאמרו כללותיהן ודקדוקיהן מסיני, כך שנויה בת"כ; ונראה לי שפך פרושה: לפי שלא מצינו שמטת קרקעות שנושגות בערבות מואב במשנה תורה, למדנו שכללותיה ופרטותיה בלן נאמרו מסיני, ובא הכתוב ולמד כאן על כל דבור שנדבר למשה, שמיסיני היו כלם, כללותיהן ודקדוקיהן, וחרזו ונשנו בערבות מואב: בהר סיני

Rashi on Leviticus 25:1

[AND THE LORD SPOKE UNTO MOSES] ON THE MOUNT SINAI — What has the matter of the Sabbatical year to do with Mount Sinai that Scripture felt compelled to expressly state where it was commanded? Were not all commandments given on Sinai? But this statement is intended to suggest the following comparison: How is it in the case of the law of Shemittah? Its general rules, [its specific prescriptions] and minute details were ordained on Mount Sinai! So, also, were all commandments with their general rules and their minute details ordained on Mount Sinai. Thus is taught in Torath Cohanim (Sifra, Behar, Section 1 1). It seems to me that the following is the explanation of this: Since we do not find in Deuteronomy that the law concerning “the rest of the soil in the Sabbatical year” was repeated in “the fields of Moab” (cf. [Deuteronomy 34:1](#); the place where Moses repeated many of the commandments contained in the other books of the Pentateuch), we may infer that all its general rules and specific prescriptions must have been promulgated on Sinai. The express mention of בהר סיני here appears therefore to be unnecessary but Scripture by mentioning it intends to teach regarding every Divine command (lit., Divine utterance) that was spoken to Moses that in every case they, their general rules and minute details originated at Sinai and that they were only repeated in “the fields of Moab”.

בבלי, קידושין, ל"ח ע"ב

כל מצוה שנצטוו עליה ישראל קודם כניסתן לארץ, שלא נאמר בה שהיא תלויה בביאת ישראל לארצם — נוהגת בין בארץ בין בחוצה לארץ. וכל מצוה שנצטוו עליה לאחר כניסתן לארץ — אינה נוהגת אלא בארץ, חוץ מן השמטת כספים (חובות) בשנת השמיטה ושילוח עבדים ביובל, שאף על פי שנצטוו עליהם לאחר כניסתן לארץ — נוהגת בין בארץ בין בחוצה לארץ. ותוהים: השמטת כספים הרי חובת הגוף היא ומה החידוש שבדבר שנוהגת גם בחוץ לארץ? ומשיבים: לא נצרכא [נצרכה] השמטת כספים להיאמר אלא לכדתיא לכפי ששינוו בברייתא], דתניא [שכן שינוו בברייתא], רבי אומר: נאמר "וזה דבר השמטה שמוט

(דברים טו, ב) בלשון כפולה, ללמדך כי בשתי שמיטות הכתוב מדבר: אחת שמיטת קרקע, שאסור לעבד את הקרקע בשביעית, ואחת שמיטת כספים. ולהקישן זו לזו ולומר: בזמן שאתה משמט קרקע כלומר: כאשר היובל נוהג — אתה משמט כספים, בזמן שאי (אין) אתה משמט קרקע — אי אתה משמט כספים ואימא [ואמור] איפוא גם את ההיקש לדבר אחר: במקום שאתה משמט קרקע, כלומר, בארץ ישראל — אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע — אין אתה משמט כספים ותהא שמיטת כספים נוהגת רק בארץ ישראל למרות שהיא חובת הגוף — תלמוד לומר: "כי קרא שמטה לה" (שם) — מכל מקום ואף בחוץ לארץ, וזהו מה שחידש ר' אלעזר בר' שמעון.

Bavli, Kidushin, 38b

Any mitzva that the Jewish people were commanded to perform before entering Eretz Yisrael, i.e., it was not linked to entry into the land, applies both in Eretz Yisrael and outside of Eretz Yisrael. Conversely, any mitzva that they were commanded to perform after they entered Eretz Yisrael applies only in Eretz Yisrael, except for the abrogation of monetary debts in the Sabbatical Year (see Deuteronomy 15:1–2), and the emancipation of slaves in the Jubilee Year (see Leviticus 25:39–41). Even though the Jews were commanded with regard to these mitzvot that they were to perform them only after their entry into Eretz Yisrael, these mitzvot apply both in Eretz Yisrael and outside of Eretz Yisrael. The Gemara questions the need for this ruling: The abrogation of monetary debts is an obligation of the body. Since this mitzva is not referring to the land, what is the novelty of the ruling that it applies even outside of Eretz Yisrael?

The Gemara answers: **It is necessary to mention the cancellation of debts only for that which is taught in a *baraita*. As it is taught in a *baraita* that Rabbi Yehuda HaNasi says:** The verse states in the context of the cancellation of debts: **"And this is the manner of the abrogation: He shall abrogate"** (Deuteronomy 15:2). **The verse speaks of two types of abrogation: One is the release of land and one is the abrogation of monetary debts.** Since the two are juxtaposed, one can learn the following: **At a time when you release land, when the Jubilee Year is practiced, you abrogate monetary debts; at a time when you do not release land, such as the present time, when the Jubilee Year is no longer practiced, you also do not abrogate monetary debts.**

The Gemara asks: **But why not say that one can learn the following from this juxtaposition: In a place where you release land, i.e., in Eretz Yisrael, you abrogate monetary debts, and in a place where you do not release land, you do not abrogate monetary debts.** If so, the abrogation of debts would apply only in Eretz Yisrael, despite the fact that this obligation is not related to the land. Therefore, **the verse states: "Because the Lord's abrogation has been proclaimed"**

(Deuteronomy 15:2), to indicate that this obligation applies **in any case**, even outside of Eretz Yisrael. This is the novelty of the statement of Rabbi Elazar, son of Rabbi Shimon.

משנה תורה, ז'ט', רמב"ם

הלכות שמיטה ויובל. יש בכללן שתיים ועשרים מצוות – תשע מצוות עשה, ושלוש עשרה מצוות לא תעשה; וזה הוא פרטן: (א) שתשבות הארץ ממלאכתה בשביעית; (ב) שלא יעבוד עבודת הארץ בשנה זו; (ג) שלא יעבוד עבודת האילן בשנה זו; (ד) שלא יקצור הספיח כנגד הקוצרים; (ה) שלא יבצור הנזירים כנגד הבוצרים; (ו) שישמיט מה שתוציא הארץ; (ז) שישמיט כל הלוואות; (ח) שלא ייגוש ולא יתבע הלוואה; (ט) שלא יימנע מלהלוות קודם השמיטה כדי שלא יאבד ממונו; (י) לספור שנים שבע שבע; (יא) לקדש שנת החמישים; (יב) לתקוע בשופר בעשירי לתשרי כדי לצאת עבדים חופשיים; (יג) שלא תעבוד אדמה בשנה זו; (יד) שלא יקצור ספיחיה כנגד הקוצרים; (טו) שלא יבצור נזירה כנגד הבוצרים; (טז) ליתן גאולה לארץ בשנה זו, והוא דין שדה אחוזה ושדה מקנה; (יז) שלא תימכר הארץ לצמיתות; (יח) דין בתי ערי חומה; (יט) שלא ינחל כל שבט לוי בארץ ישראל, אלא נותנים להם ערים מתנה לשבת בהם; (כ) שלא ייקח שבט לוי חלק בביזה; (כא) ליתן ללויים ערים לשבת ומגרשיהם; (כב) שלא יימכר מגרש עריהם, אלא גואלים לעולם בין לפני היובל בין לאחר היובל.

Mishneh Torah, 7:9, Maimonides

LAWS OF THE SABBATICAL YEAR AND THE YEAR OF THE JUBILEE.

These comprise twenty-two precepts, of which nine are affirmative, and thirteen are negative precepts. The detailed statement is as follows: 1) that the land shall remain untilled in the Sabbatical year; 2) that one should not engage in agricultural work in that year; 3) that one should not engage in arboricultural work in that year; 4) that one should not cut the aftermath which grows of itself after the manner of the reapers; 5) that one should not gather the fruit of the

untended trees, after the manner of the workers who gather the fruit in vineyards and orchards; 6) that one should leave what the land produces (in the year) free to all; 7) that one should release all loans; 8) that one should not press or make demands upon the debtor; 9) that one should not refrain from making loans prior to the Sabbatical year, for fear of losing one's money; 10) to count the years by sevens; 11) to hallow the fiftieth year; 12) to sound the *Shofar* (ram's horn) on the tenth of Tishri (in that year), as a signal that slaves shall go out free; 13) that the soil shall not be tilled in that year; 14) not to cut the aftermath which grows of itself in this year after the manner of the reapers; 15) not to gather the fruits of the year of the untended trees after the manner of the workers who gather the fruit in vineyards and orchards; 16) to grant redemption of the land in this year. This is the law of land (in Palestine) whether inherited or acquired by purchase; 17) that the land shall not be sold in perpetuity; 18) the law concerning houses in walled cities; 19) that the entire tribe of Levi shall not receive a heritage in the land of Israel, but cities to dwell in shall be given to them as a gift; 20) that the tribe of Levi shall not take a share of the spoils of war; 21) to give to the Levites cities to dwell in, together with their suburbs; 22) that the suburbs of any of their cities shall never be sold (in perpetuity), but the Levites may redeem these suburbs at any time before the Jubilee or after the Jubilee.